

Kiss Judit Ágnes: Iskolaíz

Zsolti nem az apám. Ha ő lett volna, talán nem fájt volna ennyire, amikor szétfeszítette a számát, és megpróbálta beletömni a húst. Anya nekiugrott, aztán csak a reccsenést hallottam. Anya ordított, Zsolti elengedett, és nyugodtan öklendezhettem. Az iskolára gondoltam, és Eszti nénire. Ő meg tudott volna védeni. Neki nem tudta volna Zsolti eltörni a kezét.

Anya fölrángatott a székről az épen maradt kezével. A húsdarabok már kijöttek belőlem, félig rágva, mint az összetaposott férgek, heverték a padlón.

Először a rendőrségre mentünk. Anya azt mondta, elviszik Zsoltit, és amíg nem engedik ki, gyorsan össze tudunk pakolni, mert elmegyünk innen örökre. Kicsit sírtam, mert nem akartam idegen ágyban aludni. Nem tudtuk elvinni a játékaimat se, egy táskába pakolt anya mindent, nem fértek be, csak Maki, az alvónyuszim. Aztán beszálltunk egy idegen kocsiába, és sokáig mentünk.

A hátsó ülésen ültünk, anya szorított magához, és az ágyamra gondoltam. Nem emlékszem minden helyre, ahol laktunk, csak az utolsó kettőre. Akkor még nem Zsolti volt velünk. Nem tudtam, hova megyünk, csak a Balatont ismertem fel, elképzeltam magunkat az osztályteremben lévő térképen. A térkép vastag, gyűrött papírból van, papírszagú, kék rajta a Balaton. Soká utaztunk, és tudtam, hogy innét már tényleg nem fogok tudni az én iskolámba járni. És nem Eszti néni fog tanítani.

Anya azt mondta, ez krízisotthon, csúnya szó volt, nem akartam megjegyezni, mégis a fejembe ragadt, olyan, mint a krizantém, amit nagymamám sírjára viszünk a temetőbe. Nem szeretem a temetőt. Félek a halottaktól, akik ott fekszenek. A krízisotthon azt jelentette, hogy sokan vagyunk egy szobában, egy csomó gyerek és még két idegen anyuka. Emeletes ágyakon aludtunk, az enyém volt a felső. Eleinte féltem, hogy le fogok esni, de hamar megszerettem. Jó volt felülről nézni a felnőtteket.

Egy idő után itt is mindenki azzal jött, hogy egyek, de legalább nem akart senki megtömni. Volt egy orvos is, aki megvizsgált, és azt mondta, túl sovány vagyok, és anya biztos nem ad nekem eleget enni. De ez nem igaz, anya még néha főz is. Csak én nem szeretek semmit.

Az iskolában Eszti néni mindig leült mellém tízórazni, és megvárta, amíg kérek a szendvicséből. A világoszöld padomra gondoltam, a helyemre Minka mellett. A termünkre, ahol a falra kitették a sárkányos festményemet. A vízfestéknek tavaszíze volt. Eszti néni megdicsérte a sárkányomat. Anya azt mondta, itt is kell majd iskolába járnom, és biztos itt is lesz vízfesték.

Nem szeretem az itteni gyerekeket. Nagyon csúnyán beszélnek. Én egyszer régen csúnyát mondtam, és anya a számra ütött. Itt a másik két anyuka is csúnyán beszél, nekik nem üt a szájukra senki. A gyerekeknek se. De anya azt mondja, legyünk büszkék. Mi nem vagyunk cigányok se, és nem mondunk csúnya szavakat.

Itt nem jó aludni. Nem az emeletes ágy miatt. Valamelyik gyerek mindig sír éjszaka, mert rémálma van. Néha én vagyok az. Az egyik éjel felébredtem, csak úgy magamtól, és hallottam, hogy az anyukák beszélgetnek. Főleg a pénzről.

– Engem mindenholnan kirúgtak – hallottam anya hangját –, mert a Dius sokat beteg, és akkor nem tudok bemenni dolgozni.

– Miért nem adod otthonba? – kérdezte egy másik anyuka.

– Már annyit kínlódtam vele – mondta anya.

Megkönnyebbültem, hogy nem ad otthonba, egyszer már voltam ott, mikor anya leugrott a hídról. Azt mondta, rosszul lett, és leesett, de én tudom, hogy meg akarta ölni magát. Kriszta, anya nővére is megpróbálta, de csak eltörött a gerince. Igazából jól járt, mert neki meg a barátjának lett saját lakása. Akadálymentes.

Az otthonban nagyon sok gyerek volt. Csak arra emlékszem. A rácsos ágyakra. És hogy egész nap álltam, fogtam a rácsokat, ha elég soká szorítottam, eljött anya, és meglátogatott. Sokára kapott vissza engem. Szerintem ezzel büntették, amiért meg akarta ölni magát. Isten szerint az bűn.

Bence atya mondta az iskolában. A hittanteremben nagyon szép képek vannak. Én a Szűzanyát szeretem legjobban. Nagyon szép és mosolyog. A Szűzanya nem iszik. Itt az otthonban anya sem, mert a portán megnézik, hoz-e be valaki piát. Csak cigiznek. Mindenki anyától kér pénzt, mert neki jön a segély. Anya dühös, de nem tud nemet mondani. Elkéregetik az egész segélyét, munka meg nincs. Takarítás volna reggel hattól tízig, de akkor engem nem tud bevinni az iskolába. Nem is akarok. Ez nem az én iskolám. Itt nincs Eszti néni. A falakon tompán koppanó, hullámos műanyag. A régi osztálytermemre gondolok, a sima, fényes olajfestékre. Ha felálltam a székre, elértem ott is, ahol már nem olajfesték volt, hanem valami krétaszerű, ami rákenődött az ujjamra. Lenyaltam. Iskolaíze volt. Hűvös. Ha ilyen íze volna, megennék bármit, és Zsoltinak se kellett volna belém tömni a húst.

Anyának be kellett volna íratnia az új iskolába, de inkább vonatra ültünk, és visszajöttünk Budapestre. Krisztához mentünk, a földszinti lakásba, ahol ki vannak szélesítve az ajtók, hogy beférjen a kerekesszék. Egy matracon aludtunk anyával, a másikon meg Kriszta a Sanyival. Őt nem szeretem, mert hiányzik két foga, és ijesztő a feketeség a szájában, mikor mosolyog. De anyával jó egy matracon aludni, mert oda lehet bújni hozzá éjszaka. Ha van másik ágy, mindig odaparancsol. Azt mondta, messze van ugyan, de járhatok megint a régi iskolámba. Itt majd lesz munka, és nem küldik el, mert ha beteg vagyok, Kriszta majd vigyáz rám. Kriszta nem tud dolgozni, amióta eltörte a csigolyáit.

Ott jó volt, én voltam az egyetlen gyerek, és ha anya elment munkát keresni, Kriszta játszott velem, és kártyázni tanított.

Aztán egy nap becsöngetett egy idegen nő. Láttam, hogy anya meg van ijedve, remegett a keze. A nő elegánsan volt öltözve, rúzs is volt rajta, de attól még látszott, hogy öreg.

– Itt ez az egy matrac van? – kérdezte, és láttam, hogy anyának még jobban remegni kezd a keze.

– Nem, kettő van – vágta rá Kriszta. – Az egyikken mi alszunk a párommal, a másikon Emese a Diussal.

– És hol lesz a gyerekeknek íróasztala? – kérdezte a nő szigorúan. – Hol fogja írni a leckéjét?

– Hát a konyhaasztalon – felelte anya, és most már a hangja is remegett. – Mindig tisztaság van rajta.

A nő körülnézett, hosszan bámulta a falakat, a padlót, a villanykörtét.

– Ebben a házban nincs rendes burkolat. Ide nem engedhetek egy nyolcéves gyereket.

– Föl kellett szedni a padlót – magyarázta Sanyi –, szőnyegpadló volt, de ott nem megy rendesen a kocsi.

Kriszta bólogatott.

– Ez a puszta beton. Le kellett volna burkolni valamivel. És ezek a falak... Csupa penész. Ha a hétvégéig megcsinálják, jöhetnek. Ha nem, vagy visszamennek Nagykanizsára, vagy a gyerek megy otthonba, maga meg itt marad, és látogathatja.

Anyára néztem, hogy bólint, vagy a fejét rázza. Hogy visszaküld-e az otthonba.

Bólintott. Még mondta is, hogy „rendben”. És akkor a nő elment végre. Én megint öklendezni kezdtem, pedig nem is ettem semmit.

– Ide ne hányj! – kiabált rám anya. – Eredj ki a vécére.

Kintről hallottam, hogy anya sír, és Sanyi azt mondja, még a falak csak-csak, de nincs pénz linóleumra. Szorítottam a vécé melletti kapaszkodót, ami azért van ott, hogy Kriszta át tudjon ülni a kocsijából, és egész olyan volt, mint kicsi koromban a gyerekotthonban, ahonnan csak a rácsokra emlékszem, ahogy szorítom őket.

A tornateremre gondoltam, hogy ne hányjak. A vastag, piros szőnyegre, aminek bőrszaga van, mikor ráugrálunk. A kötélre is, amire én másztam fel leggyorsabban. Azt is szorítani kellett. Zsuzsa néni azt mondta, mutassam meg a többieknek, milyen szépen tudok spárgázni.

Mire vissza mertem menni a szobába, anya már nem sírt. Azt is megengedte, hogy odabújjak hozzá. Aznap este felhívta Zsoltit, és másnap hazajöttünk. Hétfőn újra mehetek iskolába.